

**IDA BJÖRNSTAD
MARIE OSKARSSON**

Lärarhandledning

av Jenny Edvardsson

BIT

HOP!

**BONNIER
CARLSEN**

Lärarhandledning till **Bit ihop!**

Introduktion

Vad skoj att du och dina elever ska läsa och arbeta med **Bit ihop**, första delen i serien Björnbyns IK. I handledningen får du först kort sammanfattning av boken och författarna bakom den. Därefter tydliggörs hur boken kan kopplas till Lgr11. Sist presenteras olika uppgifter som du kan använda i klassrummet före, under och efter läsningen. Du behöver inte arbeta med alla. Välj de uppgifter som du upplever är mest relevanta för dig och din klass.

Lycka till med läsningen och arbetet i klassrummet!

Jenny Edvardsson

Om boken

Bit ihop är första delen i en serie om hockey. Bokens målgrupp är barn i åldern 9-12. Boken är uppbyggd med 18 kapitel och varvar dialog med berättande partier. I **Bit ihop** får man möta Bill Åström som tillsammans med sin pappa, den kände hockeyspelaren Mackan "Big Mac" Åström, och sin syster flyttar till byn Björnbyn i Sverige efter att ha bott flera år i Nashville, USA.

Bill börjar träna för Björnbyns U12-lag och snart är det dags för den prestigefyllda och tv-sända Annandagsmatchen mot ärkerivalerna Stenbackens HC. Plötsligt omnämns Bill i tidningar och radio som regionens nya stjärna, trots att han långt ifrån är bäst i laget. Det stressar honom. Jobbigt är det också att han hela tiden blir jämförd med sin pappa, det legendariske hockeyproffset. Inte blir det bättre av att motståndarlagets stjärna Frank trakasserar Bill och försöker få honom ur balans.

Bit ihop är en berättelse om vänskap, hockey och om pressen som läggs på unga idrottsutövare.

Om författarna

Ida Björnstad, debuterar med *Bit ihop*. Hon har bakgrund som ishockeyjournalist och god inblick i svensk och transatlantisk ishockey.

Marie Oskarsson har skrivit många böcker för barn och unga ofta med drivkraften att locka läsosugna barn till läsning.

Koppling till Lgr11

Boken *Bit ihop* tar upp många intressanta ämnen – vänskap, sport, press, familjerelationer – och kan användas i flera av skolämnena på mellanstadiet, antingen i ett ämnesintegrerat arbete eller endast i ett av ämnena. De kursplaner som är mest relevanta är idrott och hälsa, religionskunskap, samhällskunskap, svenska och svenska som andraspråk. Här får du exempel på vilka delar av det centrala innehållet som boken *Bit ihop* passar till.

Idrott och hälsa

Hälsa och livsstil

- /• Kroppsliga och mentala effekter av några olika träningsformer.
- /• Ord och begrepp för och samtal om upplevelser av olika fysiska aktiviteter och träningsformer, levnadsvanor, kroppsuppfattning och självbild.

Religionskunskap

Identitet och livsfrågor

- /• Hur olika livsfrågor, till exempel vad som är viktigt i livet och vad det innebär att vara en bra kamrat, skildras i populärkulturen.

Etik

- /• Vardagliga moraliska frågor som rör flickors och pojkars identiteter och roller, jämställdhet, sexualitet, sexuell läggning samt utanförskap och kränkning.
- /• Frågor om vad ett bra liv kan vara och vad det kan innebära att göra gott.

Samhällskunskap

Individer och gemenskap

- /• Familjen och olika samlevnadsformer. Sexualitet, könsroller och jämställdhet.

Svenska

Läsa och skriva

• Lässtrategier för att förstå och tolka texter från olika medier samt för att urskilja texters budskap, både de uttalade och sådant som står mellan raderna.

Berättande texter och sakprosatexter

• Berättande texter och poetiska texter för barn och unga från olika tider, från Sverige, Norden och övriga världen. Texter i form av skönlitteratur, lyrik, dramatik, sagor och myter som belyser människors villkor och identitets- och livsfrågor.

• Berättande texters budskap, språkliga drag och typiska uppbyggnad med parallellhandling och tillbakablickar, miljö- och personbeskrivningar samt dialoger.

Svenska som andraspråk

Läsa och skriva

• Lässtrategier för att förstå och tolka texter från olika medier samt för att urskilja texters budskap, både det uttalade och sådant som står mellan raderna.

Berättande texter och sakprosatexter

• Berättande texter och poetiska texter för barn och unga. Texter i form av skönlitteratur, lyrik, dramatik, sagor och myter. Texter som belyser människors villkor och identitets- och livsfrågor.

• Berättande texters budskap, språkliga drag och typiska uppbyggnad med parallellhandling och tillbakablickar, miljö- och personbeskrivningar samt deras ord och begrepp.

Genom att läsa, samtala om och skriva/skapa kring boken *Bit ihop* kan eleverna få med sig ytterligare delar av det centrala innehållet i svenska och svenska som andraspråk.

Uppgifter till boken

Före läsningen

Vi börjar med titeln

Bit ihop är bokens titel. Stanna upp vid den innan läsningen drar igång. Låt eleverna få fundera över följande frågor:

- / Vad betyder uttrycket ”bit ihop”?
- / När kan det vara viktigt att ”bita ihop”?
- / Har du någon gång fått ”bita ihop”?

Låt eleverna först få fundera enskilt, sedan diskutera sina svar med en klasskompis för att slutligen diskutera uttrycket i helklass.

Undersök omslaget

Undersök bokens omslag. Vilka tankar om bokens innehåll får eleverna av det? Låt dem arbeta två och två och lista det de kommer att tänka på när de ser omslaget.

Samla sedan alla ord på tavlan eller i en digital tankekarta.

Återkom till elevernas ord när boken är utläst. Vad stämde och vad var annorlunda?

Under läsningen

Läslogg och boksamtal

När man läser en bok går man in i läsningen utifrån den man är och de erfarenheter och upplevelser man själv varit med om. Det är därför intressant att låta eleverna få dela med sig av sin läsning till de andra i klassen. Det kan man göra genom att skriva läslogg och sedan samtala om det man skrivit i loggen.

Låt eleverna under sin läsning skriva en läslogg. Den kan exempelvis utgå från följande fem frågor:

- Vad är det du gillar i boken?
- Vad är det du ogillar i boken?
- Finns det några frågetecken, alltså saker som du inte förstår?
- Kan du hitta några upprepningar, alltså sådant som återkommer?
- Kan du koppla handlingen till annat du läst, till sådant du själv varit med om eller till sådant som finns i samhället?

Till dessa fem kan man lägga till en "Övrig"-punkt, där eleverna får skriva in sådant som inte ryms inom de första frågorna. Eleverna kan exempelvis använda mallen som finns i slutet.

Efter att ett visst antal kapitel är lästa delar man in klassen i smågrupper och de får då samtala om det de skrivit i loggarna. När det är dags att läsa nya kapitel behöver eleverna få ut nya logg-mallar så att de kan skriva ner sina tankar kring de kommande kapitlen.

Samla sporttermer

Boken handlar om hockey och flera kapitel utspelar sig på isen. Låt eleverna under sin läsning få samla ord som har med hockey att göra. Vilka hockeytermer kan de hitta? Låt dem efter läsningen få skriva förklaringar till och illustrera sina termer. De skapar då ett alldeles eget hockeylexicon.

Läs och diskutera

Under läsningen väcks många frågor. Stanna upp och diskutera bokens handling. Ta exempelvis hjälp av följande frågor:

- Bill har stor press på sig. Många vill att han ska gå i sin pappas fotspår och också bli en riktigt bra hockeyspelare. Hur känner sig Bill? Hur hade du reagerat om du varit Bill och haft denna press på dig?
- Mackan, Bills pappa, brukar säga "lite får man tåla" när man spelar hockey. Håller du med honom?
- På sidan 65 står det "Nu är det bara hockey som gäller för Bill. Allt annat går fetbort." Tycker du att Bill har rätt? Är hockeyn viktigare än allt annat? Hade du också valt sporten framför din bästa kompis?
- På sidan 110 står det "Allt blir bättre om man bara pratar med varandra." Håller du med om det? Hjälper det att prata? Hur går det för Ludde och Bill när de pratar med varandra?
- Varför trakasserar Frank Bill? Vad skulle du ha gjort om du varit Bill? Vad kan man göra om man märker att någon blir trakasserad eller retad? Tycker du att Bill reagerar på rätt sätt?
- Bills syster Alice verkar vara duktig på hockey men det är ingen som frågar henne om hennes idrottande. Vad tror du det beror på? Varför är det så få tjejer som spelar hockey? Vad kan man göra för att få fler tjejer att spela hockey?
- Måste sport vara på blodigt allvar redan i ung ålder eller kan sport bara få vara roligt?
- Hur ska en tränare vara för att vara en "bra tränare"?
- I Annandagsmatchen sker en riktigt ful tackling. Hur långt får man gå för att försöka vinna en match?

- Vad tror du har hänt med henne? Varför är inte hon längre en del av familjen?
- Vad är det som gör att man blir en duktig idrottare? Är det talang, träning, att man börjar i ung ålder?
- Vilken sport skulle du vilja vara riktigt duktig på?
- Vad innebär det att vara en bra kompis?

Efter läsning

Förenklat rollspel - En roll ur boken

Dela in eleverna i grupper om fem. Låt eleverna få vara olika personer från boken. Elev 1 kan vara Bill, elev 2 Ludde, elev 3 Frank, elev 4 Mackan, elev 5 systemen. Säg åt eleverna att de ska leva sig in i den roll de blivit tilldelad. En elev/en roll får vara i fokus åt gången. Övriga elever i gruppen ställa frågor utifrån händelser i boken till eleven som är i fokus. Frågorna kan exempelvis vara ”Varför valde du att göra ...?”, ”Hur tänkte du när ...?”, ”Om du fått möjlighet att göra om händelsen hur skulle du ha ...?”

I uppgifterna nedan är frågeställningarna direkt riktade till eleverna. Du kan alltså ge dem instruktionen så som den är.

Skrivuppgift: Bokens viktigaste händelse

Vilken händelse i boken tycker du är den viktigaste? Återberätta denna och beskriv sedan varför just denna händelse är den viktigaste.

Skrivuppgift: Skriv om slutet

Du får möjlighet att skriva ett nytt slut till boken. Hur skulle det se ut?

Skrivuppgift: Mejla författarna

Du har nu fått läsa första boken i serien Björnbyn IK. Vad skulle du vilja fråga författarna? Skriv ett brev till dem där du ställer dina frågor men också berättar:

- / Vad du tyckte om boken.
- / Vad du inte riktigt förstod.
- / Vad du vill att kommande delar i serien ska handla om.

Se om du kan hitta författarnas mejladress på internet. Om inte, be din lärare om hjälp. Skicka sedan ditt brev till dem.

Skapa en seriestrip

Hur skulle boken se ut i en seriestrip i fem rutor? Det ska du få möjlighet att visa i denna uppgift. Rita upp fem rutor på ett papper. Fundera sedan över vilka händelser, personer och miljöer som du vill ha med i de fem rutorna. Tänk på att de fem rutorna ska sammanfatta hela boken.

Läslogg till *Bit ihop*

JAG GILLAR ...

JAG OGILLAR ...

JAG FÖRSTÅR INTE ...

DETTA UPPREPAS ...

JAG KÄNNER IGEN/HAR VARIT
MED OM/HAR LÄST ...

ANNAT ...

NAMN:

DATUM:

KLASS: